

חוברת מידע בנושא גירושין ויישוב סכסוך

החוק להסדר התדיינות בסכסוכי משפחה

כל האמור בחוברת זו הוא בבחינת מידע כללי בלבד.
אין באמור בחוברת זו משום המלצה, חוות דעת משפטית,
ייעוץ משפטי או תחליף לכך.

בתי הדין הרבניים פועלים לפי הדין ונוהגים בהתאם לנהלים
ולהנחיות פנימיות.

בכל מקרה של סתירה בין האמור בחוברת זו לבין הוראת
הדין או נוהל או הנחיה פנימית – הוראת הדין, הנוהל או
ההנחיה גוברים.

על כל שאלה ועניין העולה בה, ניתן לפנות לייעוץ אצל עורך
דין או טוען רבני.

החוברת נכתבה בלשון רבים ומופנית לשני המינים.

עריכה: יעל ירמיהו – מרכזת בכירה, ארגון ושיטות עבודה
מועד פרסום: טבת תשע"ט – ינואר 2019

בחוברת זו

3	בתי הדין הרבניים
6	הליך גירושין ויישוב סכסוך
12	גירושין בהסכמה
14	יישוב סכסוך
21	גירושין שלא בהסכמה
24	תביעות נלוות לגירושין
26	ערעור ורשות ערעור
28	סידור גט וקבלת תעודת גירושין
32	יצירת קשר ופניות הציבור

בתי הדין הרבניים

מערכת בתי הדין הרבניים היא יחידת סמך עצמאית במשרד לשירותי דת.

סמכויות

לבית הדין יש סמכות מקבילה לזו של בית משפט לענייני משפחה (בנוגע ליהודים) בנושאים: מזונות אישה, מזונות ילדים, החזקת ילדים, חלוקת רכוש בין בני זוג במסגרת תביעת גירושין, אישור הסכמי ממון בין בני זוג, אפטרופסות, ירושות וצוואות ועוד.

לבית הדין יש סמכות ייחודית לדון בענייני גירושין ונישואין של יהודים, ובעניינם של הקדשות דתיים יהודיים.

בית הדין הוא גם הערכאה היחידה, המוסמכת לדון בבירור יהדות לצורך נישואין או גירושין.

אזרחים הסבורים כי נפגעו מהחלטות בית הדין, זכאים להגיש ערעור או 'בקשה לרשות ערעור' לבית הדין הגדול לערעורים, בהתאם לתקנות הדיון בבתי הדין הרבניים.

אופן הפעולה של בית הדין

בית הדין פועל בדרך כלל בהרכב של שלושה דיינים. אפשר לדון בדין יחיד במקרים בהם יש הסכמה בין הצדדים או במקרים המותרים לפי החוק.

בית הדין הגדול לערעורים בירושלים הוא ערכאת הערעור על החלטות בתי הדין האזוריים.

בראש מערכת בתי הדין עומד נשיא בית הדין הגדול לערעורים. מתוקף החוק, יש בידי סמכויות שונות לגבי הפעילות של בתי הדין.

פריסה ארצית

ברחבי הארץ פרוסים אחד עשר בתי דין אזוריים ושתי שלוחות – אילת ואריאל.

הנהלת בתי הדין אחראית על סדרי המנהל בבתי הדין: תקציב, כוח אדם, דיור, מחשוב וציוד.

נושאים הנדונים בבית הדין

1. גירושין ועניינים הכרוכים בהם

- יישוב סכסוך
- שלום בית
- מזונות אישה ומזונות ילדים
- משמורת ילדים והסדרי שהות, אפטרופסות
- חלוקת רכוש
- תביעות גירושין
- אישור הסכם גירושין

2. תביעות ובקשות עצמאיות

- בירור יהדות / יוחסין לצורך נישואין או גירושין
- הקדשות
- מזונות אישה
- עיזבונות – ירושות וצוואות, ומזונות מן העיזבון
- אימוץ (בתנאים מסוימים)
- אישור הסכמי ממון בין בני זוג – הסכמי קדם נישואין והסכמי ממון לאחר הנישואין

3. צווים וסעדי ביניים במסגרת הדין בנושאים: עיקול, הרחקה, הגנה,

עיכוב יציאה מהארץ וכיו"ב

4. מתן אישורים למסמכים שנערכו על ידי גורם שאיננו בית הדין

הרבני, ולכן לא מוכרים על ידי מדינת ישראל

- אישור נישואין
- אישור גיטין
- אישור גיור

הליך גירושין ויישוב סכסוך

לבית הדין יש **סמכות בלעדית**, לגבי הליכי נישואין וגירושין של **יהודים** **אזרחי ישראל או תושביה**, הנמצאים בישראל, ללא קשר לאופי טקס הנישואין או למיקומו.

סמכות זו כוללת גם יהודים שאינם גרים בישראל, אך לצד הנתבע יש זיקה ממשיית לישראל, והצד התובע מיוצג על ידי בא כוח בישראל.

יהודים אזרחי חו"ל, שאין להם אפשרות להתגרש בבית דין רבני בחו"ל, יכולים להגיש בקשה לגירושין בבית הדין בישראל על פי חוק.

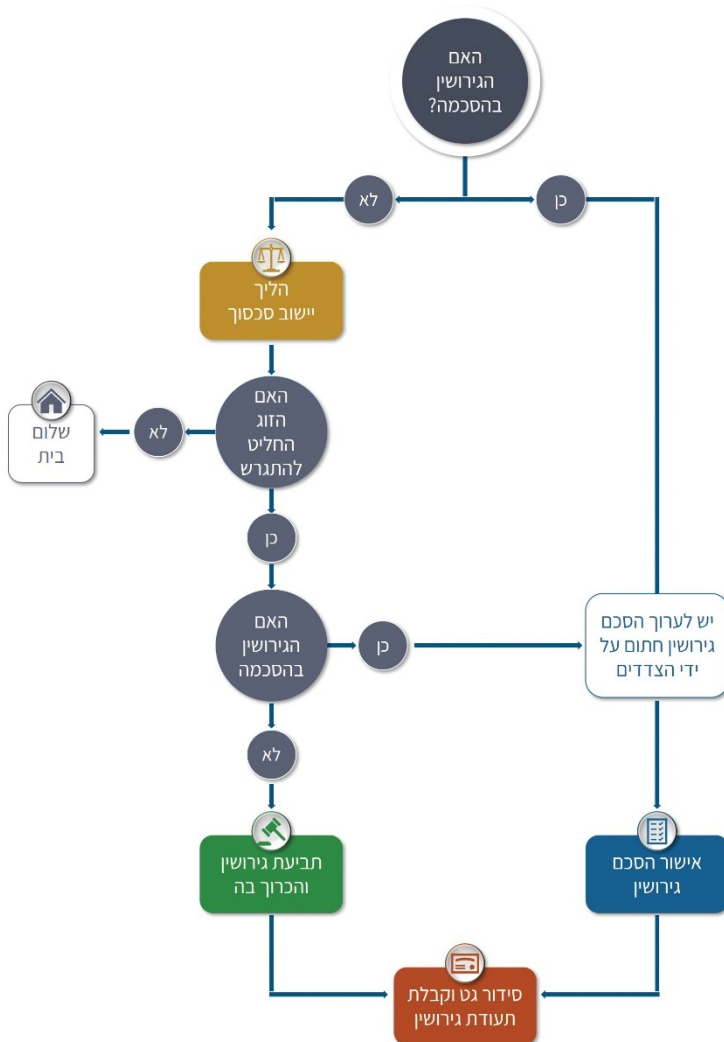
אם התגרשתם בבית דין רבני מחוץ לישראל או בבית דין שלא מוכר על ידי מדינת ישראל – עליכם לקבל אישור גיטין מבית הדין הרבני, לצורך הכרה ורישום כגרושים בישראל.

אם קיים הסכם מאושר על ידי בית משפט, עליכם להגיש בקשה משותפת לגירושין בבית הדין.

בחוברת זו מובא מידע כללי אודות הליך הגירושין ויישוב הסכסוך.

תרשים הליך גירושין ויישוב סכסוך

ייצוג בבית הדין

יש לכם שתי אפשרויות לייצוג בבית הדין:

1. לייצג את עצמכם
2. להיות מיוצגים על ידי עורך דין או טוען רבני

אם אין לכם יכולת כלכלית לשכור ייצוג מקצועי, אתם זכאים לבקש סיוע משפטי. לצורך בקשה לסיוע משפטי ולבירור תנאי הסיוע, עליכם לפנות ללשכה לסיוע משפטי באזור מגוריהם.

נוכחות בדיונים

עליכם להגיע לבית הדין לדיונים בעניינכם במועד שנקבע.

אם אתם רוצים לשנות מועד דיון שנקבע – עליכם להגיש בקשה לשינוי מועד דיון אל מזכירות בית הדין. יש לצרף לטופס הבקשה גם בקשה מנומקת בכתב.

בבקשה לשינוי מועד הדיון, אותה מגיש רק אחד מהצדדים, יש להבהיר את עמדת הצד האחר לבקשה – מסכים או מתנגד.
אם אין אפשרות להשיג את עמדתו של הצד שני – יש לציין זאת ולהבהיר מדוע.

אם אתם לא יכולים להגיע לדיון מסיבה רפואית, עליכם לצרף לבקשה אישור רפואי הכולל את פרטי המחלה, וכן הצהרת רופא בנוסח הבא:

"אני נותן חוות דעתי זו במקום עדות בבית המשפט ואני מצהיר בזאת כי ידוע לי היטב שלעניין הוראות החוק הפלילי בדבר עדות שקר בשבועה בבית המשפט, דין חוות דעתי זו כשהיא חתומה על ידי כדן עדות בשבועה שנתתי בבית המשפט".

כל אישור מחלה אחר אינו קביל ואינו מצדיק היעדרות מדיון בבית דין או בבית משפט.

אפשר להגיש את הבקשה באמצעות הדואר האלקטרוני אם חתמתם על כתב הסכמה בפני מזכיר בית הדין. כמו כן, אפשר לשלוח את הבקשה באמצעות הפקס או באופן אישי במזכירות בית הדין.

לתשומת הלב, הגשת הבקשה לא פוטרת מחובת התייצבות לדיון. אם לא קיבלתם אישור מבית הדין על שינוי מועד הדיון – עליכם להתייצב במועד שנקבע.

פתיחת תיק בבית הדין הרבני

רצוי לפתוח תיק ולשלוח מסמכים באמצעות הדואר האלקטרוני.
כדי להשתמש בדואר אלקטרוני לשליחת מסמכים לבית הדין, עליכם להגיע
תחילה לבית הדין, ולחתום על כתב הסכמה בפני מזכיר בית הדין.

כמו כן, אפשר גם לשלוח מסמכים באמצעות הפקס או הדואר, או למסור
את המסמכים בבית הדין הרבני באזור מגוריהם.

הליך פתיחת תיק

מומלץ לשמור עותק של החומר המוגש למזכירות בית הדין
1. מילוי טופס בקשה / כתב תביעה בהתאם לנושא. אפשר לקבל את

הטפסים במזכירות בית הדין או להדפיסם באמצעות אתר

האינטרנט של בתי הדין הרבניים בכתובת

https://www.gov.il/he/Departments/General/forms_rbc

לתשומת הלב,

- עבור חלק מהבקשות קיים טופס בקשה כללית
- עבור בקשה לסעד דחוף – יש למלא טופס 6
- עבור בקשה לסעד זמני – יש למלא טופס 5

2. צירוף מסמכים נלווים

- צילום תעודת הזהות עם ספח מעודכן
- מסמכים תומכים בבקשה / בתביעה
- פסק דין סופי / החלטת ביניים – במקרים של ערעור או
בקשה לרשות ערעור

- ייפוי כוח למייצג - אם אתם מיוצגים על ידי עורך דין או טוען רבני

3. תשלום אגרה

תשלום אגרות

בעת פתיחת תיק בבית הדין הרבני, יש לשלם אגרה בהתאם לחוק, אלא אם ניתן פטור מתשלום אגרה.

בעת פתיחת תיק אפשר להגיש בקשה להנחה באגרה במזכירות בית הדין. הבקשה תוגש בצירוף מסמכים התומכים בזכאות להנחה. ההנחה תינתן רק לאחר קבלת אישור הזכאות לכך.

תעריפי האגרות מפורטים באתר האינטרנט של בתי הדין הרבניים. אפשר לשלם את האגרה באמצעות כרטיס אשראי או באמצעות שובר בבנק הדואר. במקרים חריגים יתאפשר תשלום במזומן במזכירות בית הדין.

לתשומת הלב, אי אפשר לשלם באמצעות המחאה אישית (צ'ק) מלבד המחאת מייצג.

גירושין בהסכמה

אם הגעתם להסכמה ביניכם לגבי הליך הגירושין, תוכלו לנסח הסכם גירושין בעצמכם או בסיוע של גורם מקצועי (עורך דין, טוען רבני או מגשר).

הסכם הגירושין כולל מגוון נושאים כגון חלוקת הרכוש והטיפול בילדים, לרבות משמורת ילדים והסדרי השהות שלהם עם ההורה שאיננו המשמורן.

אישור הסכם גירושין – תוקף משפטי להסכם

כל הסכם שנכתב ביניכם מצריך אישור של ערכאה שיפוטית מוסמכת. האישור מקנה להסכם תוקף של פסק דין, ואפשר לאכוף אותו באמצעות צווים, הוצאה לפועל, המוסד לביטוח לאומי או על ידי בקשות בית הדין.

אם ההסכם שכתבתם לא אושר על ידי בית הדין או על ידי בית משפט לענייני משפחה – הוא לא מחייב ואין יכולת לאכוף אותו.

לתשומת הלב, הסכם גירושין שאושר על ידי בית משפט לענייני משפחה, לא כולל אישור להליך הגירושין עצמו. הליך זה מצוי בסמכות הייחודית של בית הדין. לכן, גם אם אתם מסכימים להתגרש, עליכם לקבל אישור להתגרש מבית הדין הרבני.

גירושין בהסכמה עם הסכם מאושר

אם יש בידיכם הסכם גירושין מאושר על ידי בית משפט לענייני משפחה, עליכם לפעול כך -

1. בקשה משותפת לגירושין
2. סידור גט

גירושין בהסכמה ללא הסכם מאושר

אם יש בידיכם הסכם גירושין, אך טרם קיבלתם עליו אישור מערכאה שיפוטית כלשהי, עליכם לפעול כך -

1. אישור הסכם גירושין – בקשה משותפת של שני בני הזוג לבית הדין כדי לתת להסכם תוקף משפטי וכדי להתגרש
2. סידור גט

פתיחת תיק – גירושין בהסכמה

מומלץ לשמור עותק של החומר המוגש למזכירות בית הדין

1. פתיחת תיק – מילוי טופס בקשה משותפת לגירושין / בקשה לאישור הסכם הגירושין
2. צירוף צילום תעודת זהות כולל ספח מעודכן
3. צירוף עותק מקורי של הסכם הגירושין החתום
4. תשלום אגרה

שינויים בהסכם גירושין

בהסכמת שני הצדדים אפשר לערוך שינויים בהסכם גירושין גם לאחר שאושר וקיבל תוקף של פסק דין בבית הדין.

עליכם למלא טופס בקשה ולבקש תיקון להסכם גירושין או בקשה לשינוי ההסכם.

בית הדין ידון בבקשה ואם לא תהיה מניעה חוקית או הלכתית, יאשר בית הדין את הבקשה.

יישוב סכסוך החוק להסדר התדיינות בסכסוכי משפחה

לפי החוק, הליך "יישוב סכסוך" (נקרא גם תהליך מהו"ת – מידע, היכרות ותיאום) נדרש בתביעה בענייני משפחה – לפני או אחרי הליך גירושין. הליך זה הוא תנאי מקדים להגשת תביעת גירושין והכרוך בה.

מטרת החוק

לעודד משפחות בסכסוך, ובפרט בהליכי גירושין, ליישב את הסכסוך בדרך של גישור לפני הפנייה להליך המשפטי.

מי נדרש להליך יישוב סכסוך?

כל מי שמעוניינים להגיש תביעה בענייני סכסוך משפחתי נדרש להליך מקדים זה. אם כבר הוגשה בקשה ליישוב סכסוך בין אותם צדדים ולא חלפה שנה מיום הגשת הבקשה – אין צורך לבצע את ההליך שנית.

פתיחת תיק – יישוב סכסוך

עליכם לפתוח תיק יישוב סכסוך במזכירות בית הדין, בהתאם להנחיות פתיחת תיק.

בעקבות הגשת הבקשה תופנו ליחידות הסיוע, שנמצאות ליד בתי הדין ובתי המשפט, להתחלת ההליך.

יחידות הסיוע הן יחידות טיפוליות של משרד הרווחה. מטרתן לסייע לבני המשפחה להתמודד עם המשבר, ולנסות ליישב את הסכסוך בדרכי שלום. יחידות הסיוע כוללות עובדים סוציאליים ומומחים נוספים בעלי הכשרה בטיפול משפחתי ובגישור.

במקביל לפתיחת תיק יישוב סכסוך, אפשר להגיש בקשה לסעדים זמניים או דחופים.

סיום ההליך יישוב סכסוך

להלך יישוב סכסוך ארבע תוצאות אפשריות

1. בני הזוג הגיעו להסכמה והחליטו על הארכת ההליך ועל הארכת תקופת עיכוב ההליכים
2. בני הזוג הגיעו להסכמה והחליטו על שלום בית
3. בני הזוג הגיעו להסכמה והחליטו על גירושין בהסכמה
4. בני הזוג לא הגיעו להסכמה בעקבות ההליך

יש להודיע לבית הדין על תוצאת ההליך בתוך 10 ימים מסיומו באמצעות הטופס המתאים.

לתשומת הלב, עם סיום ההליך ורק לאחר שהסתיימה תקופת עיכוב ההליכים – יוכל הצד המעוניין בכך להגיש תביעה בענייני סכסוך משפחתי אל בית הדין או אל בית המשפט לענייני משפחה.

סגירת התיק ליישוב סכסוך מבוצעת באופן אוטומטי לאחר 100 ימים, ללא צורך בהחלטת בית הדין או בית המשפט.

מפגשי מהו"ת – שאלות ותשובות

מהו מפגש מהו"ת?

מפגש מהו"ת – מידע, היכרות ותיאום. המפגש הוא הזדמנות ליצור "פסק זמן" מהסכסוך, ולגבש יחד פתרון מיטבי עבור המשפחה שלכם. בפגישה הראשונה תקבלו מידע על ההשלכות המשפטיות של הסכסוך, על האפשרויות השונות העומדות בפניכם ועל ההליך עצמו.

האם חובה להגיע למפגשים?

החוק קובע כי הזמנה למפגש מהו"ת היא כמו הזמנה לדיון בבית הדין או בבית המשפט ולכן חובה להגיע למפגש.

כמה זמן נמשך ההליך?

פרק הזמן שבמסגרתו מתקיים ההליך הוא 45-60 ימים ממועד פתיחת התיק. ההליך כולל בדרך כלל 1-4 מפגשים.

מי משתתף במפגשים?

במסגרת ההליך יתקיימו מפגשים משותפים ומפגשים נפרדים עם כל אחד מהצדדים, בהתאם לצורך. עובדים סוציאליים ילוו אתכם במהלך הפגישות, ובאחת הפגישות ישתתף גם עורך דין מטעם יחידת הסיוע אם יידרש. באפשרותכם להתייעץ בכל עת עם המייצגים שלכם או עם כל גורם אחר.

האם המידע מהמפגשים יעבור לבית הדין או לבית המשפט?

כל הנאמר במפגשים חסוי באופן מלא והמידע לא עובר לגורם אחר, כולל בית הדין ובית המשפט.

מונחים שכדאי להכיר

תקופת עיכוב ההליכים

תקופה של 60 ימים שבהם מנועים הצדדים להגיש כל תביעה או בקשה בעניין סכסוך משפחתי, הן לבית הדין והן לבית המשפט. תקופה זו מתחילה מרגע הגשת הבקשה ליישוב סכסוך עד תום 60 ימים (45 ימים לפגישות מהו"ת + 15 "ימי צינון").

הארכה או קיצור של התקופה

- יחידות הסיוע רשאיות להוסיף 15 ימים נוספים ל 45 הימים הקיימים, ולהאריך את התקופה ל 75 ימים (60 ימים לפגישות מהו"ת + 15 "ימי צינון")
- הצדדים יכולים להודיע על הארכה בהסכמה של תקופת עיכוב ההליכים

- הערכאה המשפטית יכולה להחליט לפי בקשת אחד מהצדדים על הארכה או על קיצור של התקופה

לתשומת הלב, תקופת עיכוב ההליכים ממשיכה להתקיים גם אם הצדדים הופיעו לפגישות המהו"ת וגם אם לא, ואף אם הודיעו שאינם מעוניינים להמשיך את תקופת עיכוב ההליכים. בתום תקופת עיכוב ההליכים, אפשר גם לכרוך לתיק גירושין פתוח תיקי מזונות ילדים, מזונות אישה, משמורת ילדים, הסדרי שהות ורכוש.

תקופת ימי הקדימה

תקופה של 15 ימים לאחר סיום תקופת עיכוב ההליכים, שבהם רק הצד שביקש את יישוב הסכסוך יכול להגיש כל תביעה או בקשה לבית הדין בעניין הסכסוך המשפחתי. עד לסיום תקופה זו, הצד השני ממשיך להיות מנוע מלהגיש תביעות אלה, אלא אם כן הוגשו כבר תביעות.

תביעה לשלום בית

תביעה המוגשת על ידי אחד מבני הזוג כדי לקבל סיוע מבית הדין בהשכנת שלום בית.

תביעת מורד או מורדת

תביעה המוגשת על ידי אחד מהצדדים, בטענה שהצד השני אינו מקיים כלפיו את החובות הנובעים מנישואיהם.

סעד דחוף וסעד זמני

כל אחד מהצדדים רשאי לבקש סעד דחוף או סעד זמני.
יש לפתוח תיק במזכירות בית הדין, בהתאם להנחיות פתיחת תיק.

סעדים דחופים

סיוע בתקופת עיכוב ההליכים, במקרים דחופים שבהם נדרשת התערבות באופן מיידי.

ניתן להגיש בקשה לסעד דחוף לפני, במקביל או אחרי הגשת בקשה ליישוב סכסוך ולהגשת תביעת הגירושין, למשל –

1. בקשה לביצוע פעולה רפואית או פסיכיאטרית דחופה בקטין כשיש מחלוקת בין ההורים.
2. בקשה להנפקת דרכון ולאישור יצירת קטין לחוץ לארץ, לפעילות חינוכית קבוצתית או לצורך אחר שלא היה צפוי קודם לכן, כשהציאה לחו"ל אמורה להתקיים בתוך 30 ימים ממועד הגשת הבקשה.
3. בקשה לסעד דחוף בעניין מזונות או בעניין הסדרי שהות של קטין עם הוריו, במקרים חריגים בהם המתנה לתחילת הליך יישוב הסכסוך תגרום נזק של ממש לצדדים או לילדיהם
- לתשומת הלב**, בקשה לסעד זה מחייבת תחילה הגשת בקשה ליישוב סכסוך.
4. תביעה דחופה לגירושין מחשש לעגינות, כשהנתבע המתגורר מחוץ לישראל נמצא בישראל, או בנסיבות מיוחדות.

סעדים זמניים

פתרון זמני, לרוב כזה שמשמר את המצב הקיים, עד להגעה להסדר קבוע במסגרת הליך יישוב הסכסוך ותביעת הגירושין. ניתן להגיש תיק של סעד זמני רק עד לתום תקופת עיכוב ההליכים.

מונחים שכדאי להכיר

עגונה

מי שהגישה תביעת גירושין ועקבות הבעל נעלמו בארץ או בחו"ל או שהבעל אינו כשיר לתת גט.

צו עיכוב יציאה מהארץ

בקשה להטיל צו עיכוב יציאה מהארץ מוגשת כדי למנוע עגינות, כדי להבטיח נוכחות בעל דין בתביעה הנמצאת בבירור משפטי או כדי להבטיח את קיום פסק הדין.

צו עיקול

בקשה להטיל צו עיקול על נכסים במטרה למנוע את העלמתם או את הברחתם או עשיית שימוש בהם, העלול לגרום לירידת הערך הכספי של הנכסים.

צו הגנה או צו הרחקה

במקרה של אלימות במשפחה, בית הדין מוסמך למנוע את כניסת אחד מבני הזוג לדירת בני הזוג ואף להרחיקו מאזור המגורים.

צו מניעה זמני

צו זמני האוסר לעשות מעשה כל עוד לא התקבלה החלטה שיפוטית אחרת.

גירושין שלא בהסכמה

שלבי הליך הגירושין

1. הליך יישוב סכסוך
2. תביעת גירושין ותביעות נלוות
3. סידור גט

סוגי תביעות גירושין

לתביעת גירושין נלוות פעמים רבות תביעות נוספות – מזונות, משמורת על ילדים, חלוקת רכוש וכו'.
יש שני סוגים של תביעות גירושין –

1. תביעת גירושין – ללא תביעות נלוות
2. תביעת גירושין והכרוך בגירושין – תביעה הכוללת תביעות נלוות (חלוקת רכוש, מזונות, החזקת ילדים והסדרי שהות)

פתיחת תיק – גירושין שלא בהסכמה

הליך פתיחת התיק בשני המקרים (תביעת גירושין / תביעת גירושין והכרוך בגירושין) זהה.

תביעת גירושין מטופלת על ידי בית הדין האזורי, שלו אחריות שיפוטית על מקום המגורים המשותף האחרון שבו התגוררתם.

יש לפתוח תיק במזכירות בית הדין, בהתאם להנחיות פתיחת תיק.

בנוסף לתביעה העיקרית, אפשר לבקש מבית הדין סעדי עזר, למשל בקשה למדור ספציפי, צו הגנה, צו מניעה זמני וכו'.

פרטים חשובים במילוי טופס התביעה

1. פרטים אישיים של התובע
2. פרטי הצד הנתבע
3. פרטי עורכי הדין והטוענים הרבניים המייצגים (אם קיימים), וכן ייפוי כוח
4. פרטי התביעה – מידע על הנישואין ועל נסיבות הפרידה, נישואין וגירושין קודמים, ילדים משותפים, הליכי גישור וטיפול משפחתי שהתקיימו, תלונות במשטרה או תביעות קודמו אם היו
5. פירוט העילה המצדיקה את תביעת הגירושין ופירוט מהות הסעדים הנוספים המבוקשים מבית הדין (אם ישנם כאלה)

מונחים שכדאי להכיר

המלצה לגט

בית הדין קובע כי מן הראוי שבני הזוג יתגרשו אף על פי שאין עילה הלכתית לחיוב בגירושין.

חיוב גט

בית הדין קובע בשל עילות הלכתיות כי על הבעל מוטלת חובה לתת לאשתו גט או כי על האישה מוטלת חובה לקבל גט.

כפיית גט

בית הדין הרבני קובע כי אם לא ייתן הבעל גט כהחלטת בית הדין, יש לכפות עליו את מתן הגט.

מדור ספציפי

בקשה למתן צו שיקבע את מגורי אחד מבני הזוג ששימשה למדורם, כדי למנוע את שינוי הזכויות בדירת בני הזוג, עד למתן החלטה אחרת על ידי בית הדין. הבקשה יכולה להיות מוגשת במסגרת תביעה למזונות או לשלום בית או לשניהם כאחד.

צווי הגבלה לסרבני גט

בית הדין מוסמך להטיל על סרבן גט צווי הגבלה הקבועים בחוק בהן – מניעת ניהול חשבון בנק, מניעת החזקת רישיון נהיגה, מניעת רישוי למקצוע שדרוש לו רישוי ממשלתי, מניעת הוצאת דרכון או חידוש, מניעת יציאה מהארץ, שלילה חלקית של גמלאות וקצבאות הביטוח הלאומי, ואף מאסר וכליאה בצינוק.

לצורך הטלת צווי הגבלה על אישה סרבנית גט, לאחר פסיקת בית הדין דרוש אישור נשיא בית הדין הרבני הגדול.

תביעות נלוות לגירושין

תביעת מזונות

ישנם שלושה סוגי תביעות למזונות

- מזונות ילדים
- מזונות אישה
- מזונות מן העיזבון – לא רלוונטי לנושא גירושין

תביעת מזונות אישה או מזונות ילדים מטופלות על ידי בית הדין האזורי, שלו אחריות שיפוטית על מקום המגורים המשותף האחרון שבו התגוררתם. יש לפתוח תיק במזכירות בית הדין, בהתאם להנחיות פתיחת תיק.

מזונות ילדים

ילדים קטינים זכאים למזונות בסכום שייקבע על ידי בית הדין. בית הדין מוסמך לדון בתביעת מזונות ילדים הן מצד האב והן מצד האם, רק כשזו נכרכה בתביעת גירושין או בהסכמת הצדדים.

מזונות אישה

אישה זכאית לתשלום מזונות מבעלה כל עוד הם נשואים, בכפוף להוראות בית הדין. הגשת תביעת מזונות אישה אפשרית גם ללא תביעת גירושין.

תביעת משמורת ילדים והסדרי שהות

במקרים הבאים, רשאי אחד ההורים להגיש בקשה או תביעה למתן החלטה שיפוטית על המשמורת של הילדים בין ההורים, וכל הסדרי שהות של הילדים אצלם

- אם אחד ההורים מונע מהאחר לשהות עם הילדים
- קיימת מחלוקת בין ההורים בעניין חלוקת זמני השהות של הילדים עמם
- כל מקרה אחר שבו לדעת ההורה עלה הצורך להכרעה שיפוטית בעניין

אם יש מחלוקת בין ההורים, משמורת הילדים והסדרי השהות ייקבעו בדרך כלל על פי טובת הילדים. בדרך כלל ימנה בית הדין גורם מקצועי (לרוב עובדים סוציאליים) לצורך עריכת תסקיר ומתן חוות דעת, שיכללו המלצות בעניין המשמורת ובעניין הסדרי שהות עבור ההורה שהילדים לא במשמורתו.

הסדרי שהות מתייחסים לרוב לימות השבוע, למועדי ישראל ולחופשות.

תביעת משמורת ילדים מטופלת על ידי בית הדין האזורי, שלו אחריות שיפוטית על מקום המגורים המשותף האחרון שבו התגוררתם. אם התביעה למשמורת ילדים מוגשת לאחר הגירושין, בית הדין שדן בגירושין יהיה זה שידון גם בתביעת המשמורת. יש לפתוח תיק במזכירות בית הדין, בהתאם להנחיות פתיחת תיק.

לתשומת הלב, אם עולה צורך לעדכן את ההחלטה בנושא משמורת ילדים והסדרי שהות בעקבות שינוי במצבם של ההורים או הילדים, בית הדין

ממשיך להיות הגורם המוסמך לשנות ולעדכן את הפסק הדין, אם הוא הוא הגורם שדן ופסק מלכתחילה.

ערעור ורשות ערעור

ערעור

באפשרותכם להגיש ערעור על פסק דין סופי, שנתן בית הדין הרבני האזורי, במקרים הבאים –

1. פסק הדין או ההחלטה ניתנו בשל טעות בהלכה
2. פסק הדין או ההחלטה ניתנו השל טעות הנראית לעין בשיקול הדעת או בקביעת העובדות
3. נמצא פגם בניהול הדיון בבית הדין האזורי באופן שהשפיע על תוצאות הדיון

אפשר להגיש ערעור **בתוך 30 ימים** ממועד קבלת פסק הדין ולא יאוחר מכך. יש לפתוח תיק במזכירות בית הדין, בהתאם להנחיות פתיחת תיק.

במקרה של ערעור על פסק דין זמני או בכל מקרה של החלטת ביניים – יש להגיש בקשה לרשות ערעור.

רשות ערעור

באפשרותכם להגיש בקשה לרשות ערעור על החלטת ביניים שנתן בית הדין האזורי. אם בקשתכם לרשות ערעור תאושר, תוכלו להגיש ערעור. הבקשה שהגשתם לרשות ערעור תוכל לשמש ככתב הערעור, אולם ייתכן שתידרשו להשלים תנאים נוספים.

אפשר להגיש בקשת רשות ערעור **בתוך 10 ימים** ממועד קבלת ההחלטה ולא יאוחר מכך. יש לפתוח תיק במזכירות בית הדין, בהתאם להנחיות פתיחת תיק.

לתשומת הלב,

- הגשת ערעור / בקשה לרשות ערעור לא מעכבת את ביצועו של פסק הדין שעליו מערערים, אלא אם כן הוחלט על עיכובו. אם ברצונכם לעכב את ביצוע פסק הדין שניתן, עליכם להגיש תחילה בקשה לכך בבית הדין האזורי. ייתכן שההחלטה לעיכוב ביצוע פסק דין תותנה במילוי תנאים, כולל מתן ערבויות על ידי מבקש העיכוב.
- בית הדין הגדול מוסמך להתנות את שמיעת הערעור / הבקשה לרשות ערעור בהפקדת ערבויות.

סידור גט וקבלת תעודת גירושין

הליך סידור הגט הוא השלב האחרון בהליך הגירושין, ולאחריו אתם גרושים.

בדרך כלל סידור הגט מבוצע לאחר שסוכם כל הנושאים הנלווים כגון חלוקת רכוש, משמורת ילדים, מזונות וכו', בין בהסכם ובין בפסק דין.

יש מקרים בהם בית הדין מחליט להקדים את סידור הגט ולבצעו לפני שהסתיימו ההליכים המשפטיים האחרים.

סידור גט

1. חקירת שמות
2. ביטול 'מודעות'
3. כתיבת הגט
4. מתן הגט
5. מעשה בית הדין

חקירת שמות

הליך זה מהותי שכן אם תיפול טעות בכתיבת השמות, אפילו טעות קטנה, הגט עלול להיפסל.

על גבי הגט נכתבים שמותיהם של בני הזוג, שמות אבותיהם וכינויי בני הזוג והאבות. מספרי תעודת הזהות ושמות המשפחה של בני הזוג אינם נרשמים. השמות והכינויים נכתבים בשיטת כתיב ייחודית ועל פי כללים מיוחדים, לאו דווקא כפי שמקובל לכתוב אותם במסמכים אחרים.

בית הדין מאמת את השמות של בני הזוג עם בני הזוג עצמם ועם קרוב משפחה מדרגה ראשונה מכל צד.

ביטול מודעות

לפי ההלכה, על הבעל לתת את הגט מרצונו. ביטול מודעות הוא הליך שבו מבטלות כל ההצהרות הקודמות שנתן הבעל, שיש בהן אמירה או רמיזה לכך שהגט ניתן מתוך כפייה, ועשויות לבטל או לפסול את הגט. ביטול מודעות לא מבטל את ההסכמים שנערכו בין בני הזוג לפני הגירושין. תוקפו של הגט עצמו לא תלוי בתוקף של ההסכמים או בביצוע שלהם בפועל.

כתיבת הגט

הגט הוא שטר הנכתב בכתב סופר סת"ם, הניתן על ידי הבעל לאישה, כפי שנאמר בתורה "וכתב לה ספר כריתות ונתן בידה".

מתן הגט

1. האישה מסירה את הטבעות מידיה
2. הבעל אומר לאישה: "הרי זה גיטך, והתקבלי גיטך זה, והרי את מגורשת בו ממני מעכשיו, והרי את מותרת לכל אדם"
3. האישה מקבלת את הגט, מרימה אותו ואחר כך טומנת אותו תחת זרועה והולכת עמו ארבע אמות (כשני מטרים וחצי)
4. בית הדין מודיע לאישה שאסור לה להתחתן במשך 92 ימים מעת קבלת הגט, מודיע לצדדים כי אסור להם להתייחד זה עם זו אלא אם יתחתנו שוב. כמו כן מודיע בית הדין כי גרושה אסורה לכהן

תרגום לשון הגט – דוגמה

הדוגמה מתאימה לעיר ירושלים

בשני בשבת בשלשה ימים לירח סיוון שנת חמשת אלפים ושבע מאות
ושבעים וחמש לבריאת העולם למניין שאנו מונים כאן בעיר ירושלים
היושבת על מי השילוח ועל מי בורות, אני הנקרא פלוני בן פלוני הנקרא
פלוני העומד בירושלים הנזכרת וכל שם אחר וכינוי שיש לי ולאבותיי
ולמקומי, חפצתי ברצון נפשי מבלי שאני אנוס ועזבתי ושלחתי וגירשתי
אותך את אשתי פלונית הנקראת פלונית בת פלוני הנקרא פלוני העומדת
היום בירושלים הנזכרת וכל שם אחר וכינוי שיש לך ולאבותיך ולמקומך,
שהיית אשתי מקודם לכן ועתה שלחתי ועזבתי וגירשתי אותך שתהיי
רשאית ושולטת בעצמך ללכת להינשא לכל איש שתרצי ואדם לא ימחה
בידך (משמי) מהיום הזה ולעולם והרי את מותרת לכל אדם. וזה יהיה לך
ממני ספר גירושין ואגרת עזיבה וגט כריתות כדת משה וישראל
פלוני הנקרא פלוני בן פלוני עד
פלוני הנקרא פלוני בן פלוני הנקרא פלוני עד

מעשה בית הדין

לאחר סיום טקס הגירושין קורעים הדיינים קרע בגט וגונזים אותו.
לאחר מכן כותב בית הדין 'מעשה בית דין' – אישור על הגירושין החתום
בידי הדיינים שנכחו בעת סידור הגט. הגרוש והגרושה יקבלו לידם מעשה
בית דין.

קבלת תעודת גירושין

לצורך קבלת תעודת גירושין המוצגת למוסדות הרשמיים, יש לפנות
למזכירות בית הדין. יש להביא תמונת 'פספורט' ולשלם אגרה כחוק.

מונחים שכדאי להכיר

גט

מסמך בכתב סת"ם שכותבים בו ספר תורה ומזוזות, ובאמצעותו נעשים הגירושין, בהתאם להלכה היהודית.

מידע כללי על הגט

נוהגים שבגט יהיו שתיים עשרה שורות, בהתאם לגימטריה של המילה גט (גט=12), ושאורך נוסח הגט יהיה גדול מרוחב השורות בו.

יצירת קשר ופניות הציבור

עיון בתיק משפטי

באפשרותכם לקבל מידע על אודות התיק המשפטי שלכם, המתנהל בבית הדין באמצעות –

1. פנייה למזכירות בית הדין הרבני בו מתנהל הדיון בעניינכם
2. אתר מידע אישי לצדדים בכתובת www/sides.rbc.gov.il
- לפני הכניסה לאתר, עליכם לקבל קוד סודי במזכירות בית הדין שבו מתנהל התיק בעניינכם
3. מענה טלפוני ממוחשב הפועל 24 שעות ביממה 1700-501-531
- לפני ההתקשרות הראשונה, עליכם לקבל קוד סודי במזכירות בית הדין שבו מתנהל התיק בעניינכם
4. מרכז מידע ארצי (בהקמה)

פניות בנושא חופש המידע ונושאים מנהליים

לקבלת מידע כללית או להגשת תלונה הקשורה למזכירות בית הדין, אפשר לפנות לממונה על פניות הציבור והעמדת מידע לציבור באמצעות –

1. דואר אלקטרוני panatz@rbc.gov.il
2. טלפון 1700-501-531
3. פקס 073-2629390
4. דואר: הנהלת בתי הדין הרבניים, רחוב כנפי נשרים 22, ת"ד 91342, ירושלים 34500

פניות בנושאים שיפוטיים

תלונות בנושאים הקשורים לשופטים, לדיינים ולאופן ניהול ההליך השיפוטי
בעניינכם אפשר להגיש לנציב תלונות הציבור באמצעות –

1. דואר אלקטרוני shoftim@justice.gov.il

2. טלפון 02-6595511

3. פקס 02-6595516

4. דואר: נחום חפצדי 5, בית עופר, גבעת שאול, ירושלים

רשימת בתי הדין הרבניים

שם בית הדין	כתובת	ת.ד.	מיקוד	דוא"ל
אריאל	יהודה 15	25	4070815	ariel@rbc.gov.il
אשדוד	מנחם בגין 7	1110		ashdod@rbc.gov.il
אשקלון	בן גוריון 19	9190	7810001	ashkelon@rbc.gov.il
באר שבע	התקווה 4	93		beersheva@rbc.gov.il
חיפה	העצמאות 24	248	3303503	haifa@rbc.gov.il
טבריה	ריב"ז 16	51	1410001	haimb@rbc.gov.il
ירושלים	עם ועולמו 4	34380	9546304	jerusalem@rbc.gov.il
נתניה	ברקת 3		3116	netanya@rbc.gov.il

שם בית הדין	כתובת	ת.ד	מיקוד	דוא"ל
פתח תקוה	שפיגל 6	533		petachtikva@rbc.gov.il
צפת	ויצמן 6	1300		zfat@rbc.gov.il
רחובות	בנימין 4	1054	76110	rehovot@rbc.gov.il
תל אביב	דוד המלך 33	61162		telaviv@rbc.gov.il
בי"ד הגדול לערעורים	אהליאב 5, ירושלים	1033	9446778	supreme@rbc.gov.il